„BETONUL" NU PRINDE RĂDĂCINI PE CONTINENTUL LUI PELE ȘI SPENCER

IMPRESII DE LA CAMPIONATUL AMERICII DE SUD

Intre 13 ianuarie și 2 februarie, s-a desfășurat la Montevideo cea de a 22-a ediție oficială a campionatului sud-american, competiție ce datează din anul 1916. Stadionul Centenario a fost pentru a 6-a oară scena acestei confruntări. Și echipa Uruguayului a confirmat de fiecare dată avantajul terenului, terminînd de șase ori învingătoare.

Anul acesta, după ample frămîntări, după momente de criză (se mai desfășoară sau nu ?), după substanțiale critici la adresa actualei formule de desfășurare, campionatul s-a pornit din nou. Au participat 5 formații în afara amfitrioanei : Argentina, Chile, Bolivia, Paraguay, Venezuela. O absență, regretată de toată lumea, Brazilia, și mai ales de noi (rarcori în postura să privim echipa ce semnifică sănătatea și strălucirea fotbalului, indiferent de pierderea sau de păstrarea unui titlu oficial și trecător).

Am văzut jucînd cîte odată toate participantele. Cu acest prilej am adunat o serie de fapte din care încercăm să extragem, să integrăm într-o imagine sintetică, coordonatele de ordin fizic, tehnic și tactic, elocvente la șase luni după campionatul mondial, pentru fotbalul din America Latină.

Argentina, Chile și Uruguay participaseră la „World Cup". Bolivia cîștigase ediția din 1963 programată în capitala sa, La Paz, situată la aproximativ 4.200 m. altitudine. Paraguay și Venezuela nu aveau recomandații speciale. Primele trei echipe au fost conduse de noi directori tehnici în locul celor aruncați în alte posturi de uraganul nemulțumirii, care a bîntuit fotbalul sud-american după eșecul de la C. M. : Jim Lopez (Argentina), Alejandro Scopelli (Chile) și Juan Carlos Corazo (Uruguay). Bolivia, care devenise campioană la peste 4.200 m. altitudine, venise în Uruguay cu trei săptămîni înainte pentru aclimatizare, soluție care n-a putut masca chipul mediocrității.

Partidele au fost urmărite de un număr modest de spectatori (10—15.000), exceptînd meciul Uruguay — Argentina (circa 60.000). Rivalitatea dintre aceste două echipe este atît de mare încît s-a manifestat indirect pe toată durata turneului, de cîte ori juca una sau celălată, iar în seara înfruntării dintre ele a căpătat o notă stridentă.

Primatul tehnicii

Am văzut în total 14 echipe sud-americane (reprezentative sau de club) și fiecare dintre ele ne-a fortificat convingerea că fotbaliștii de pe acest continent dețin primatul tehnicii. *Celebri sau nu, jucătorii sud-americani au o abilitate specifică, în contact cu balonul, piciorul capătă aspect de coroș vie, mobilă. Arta amortizării și a efectelor subtile, decontractarea execuției, eliberarea atenției pentru investigarea cîmpului de joc și controlul reflex-automat al preciziei și forței deosebesc încă tipul de jucător sud-american de cel european. Și unul și celălalt încearcă să facă din fiecare execuție ceva util, dar primul izbutește să „se exprime în versuri" pe cînd celălalt doar într-o „proză" mai greoaie. Fotbaliștii sud-americani nu execută arabescuri gratuite, nu fac jonglerii inutile, precum repetă unii după niște opinii valabile acum două decenii. S-au obișnuit numai să confere simplității un anumit rafinament, repertoriul lor de mișcări înșelătoare e de două-trei ori mai mare. In schimb, poate nici ei nu stau mai bine decît cei mai valoroși fotbaliști europeni în privința trasului la poartă. Inseamnă că în structura acestui procedeu intră și alte componente decît abilitatea tehnică, sau e posibil ca în condițiile tactice ale fotbalului actual trasul la poartă să fie o problemă insolubilă. Prea se discută despre ea pe toate meridianele.*

Pe de altă parte, în cele trei partide (Uruguay — Bolivia, Chile — Venezuela și Argentina — Paraguay), am remarcat tendința jucătorilor de a depune mare efort, sentimentul de permanentă angajare, de participare activă la fiecare fază. Se acționează foarte bărbătește, se încearcă pătrunderi și deposedări în forță, se practică o permanentă protecție a balonului, utilizînd-se corpul, se respectă integritatea trenului inferior. Faptele de observație și afirmațiile cîtorva personalități (Corazo, Maspoli, prof. Anglade, Lodenzo) m-au făcut să înțeleg că sud-americanii au stabilit precis una dintre părțile slabe ale concepției lor de antrenament (un evident handicap față de europeni) : pregătirea fizică. Toți mi-au mărturisit preocupări și realizări indiscutabile în această direcție. Jucătorii : Montero Castilla, Rocha, Caetano, Vera, Oyarbide, Domingo Perez, Urrusmendi *(Uruguay)*, Ovejero, Marzolini, Albrecht, Bernao, Alberto, Gonzales, Artime, Mas *(Argentina)*, Adriazolo, Figueroa, Araya, Prieto, Marcos *(Chile)*, Bobadilla, Sergio Rojas, Valdez *(Paraguay)*, Troncoso, Blacutt, Lopez *(Bolivia)*, Motta, Gala, Mendoza, Raffa *(Venezuela)* ne-au convins că au o adevărată pregătire atletică prin viteza, forța, detenta și rezistența lor.

Betonul nu este agreat

Curiozitatea ne-a fost, de fapt, concentrată asupra exprimărilor de ordin tactic, proprii fotbalului din America Latină. La ora actuală s-a confirmat ceea ce știam numai din cîteva mărturisiri prestigioase : tactica denumită „beton" n-a prins rădăcini în peisajul fotbalului sud-american. Exportul încercat de cîteva echipe europene n-a fost receptat de public, care nu admite să vadă cum apare și cum se adîncește divorțul dintre nevoia de rezultat și nevoia de spectacol. Publicul (de japt singurul susținător moral și material al fotbalului sud-american) pretinde (fiindcă așa a fost educat prin comportarea și succesele din totdeauna ale echipelor sale) un fotbal bivalent : lucid, dar presărat din cînd în cînd cu realizări sclipitoare. Văzînd echipa Uruguayului la campionatul mondial și Penarolul în meciul retur de la Madrid, mulți erau îndreptățiți să creadă că în această țară doctrina lui Herrera a făcut un cap de pod. In realitate, era numai să facă. Dar Corazo, noul director tehnic al echipei (înlocuitorul lui Ondino Viera) este un adversar declarat al acestei tactici.

Ne vom rezuma la cîte un scurt portret tactic pentru echipele Uruguayului, Argentinei și Chile, celelalte trei participante situîndu-se valoric sub nivelul cerut de exigența unei operațiuni de generalizare.

Despre uruguayeni, cîștigătorii campionatului

Uruguayenii se apără pe zone în care fiecare marchează strict și anticipează. Sprijin reciproc excelent. Caetano cu flerul său tactic se transformă la nevoie într-o adevărată „cuvertură". Fără libero și fără marcaj „om la om". Fundașii laterali avansează și susțin linia de mijlocași participînd la construcția acțiunilor defensive, facilitînd prin deplasările lor un permanent contact funcțional între liniile echipei. Montero Castilla, Vera și Rocha, alcătuiesc o linie mediană foarte maleabilă și este extrem de dificil să spui în ce proporție sînt apărători sau atacanți. Pedro Rocha este maestrul strategiei, găsește soluții cu atît mai bune cu cît e mai încolțit. Vera este o copie reușită a lui Rocha, dar o copie totuși. Uruguayenii atacă cu 4—5 jucători. In zona de pregătire alternează pasele laterale cu cele în adîncime, iar la finalizare balonul circulă numai perpendicular (înainte sau înapoi). Se urmărește dezechilibrarea și producerea de breșe, printr-o circulație de balon subtilă, zig-zagată, printr-o viteză de joc cît mai mare. Extremele nu vin prea mult înapoi, dar se deplasează pe toată lățimea și adîncimea frontului de atac.

Argentina, fidelă apărării în linie

Echipa Argentinei am văzut-o în partida cu Paraguay. Am asistat la un fel de super-producție cinematografică în care găsești de toate : mari vedete, încordare, emoții puternice, înfruntări drastice, răsturnări de situații, dovezi de abilitate extremă, momente de mare spectacol și cinci goluri (rezultat 4—1 pentru Argentina). Planul tactic al argentinienilor, păstrat de-a lungul campionatului, a fost următorul : linia de fund (Acevedo, Ovejero, Calics, Marzolini) *se plasa „în linie" și se sprijinea pe legea ofsaidului. Pe timpul ofensivei, fundașii avansau rapid pînă la centrul terenului și dincolo de el (cei laterali). Așezarea și deplasările celorlalți jucători erau greu de prins în vreo formulă.* Alberto Gonzales, *mijlocașul mai retras, era precedat de* Albrecht, *omul de legătură dintre atac și apărare și de* Alfredo Rojas, *organizatorul acțiunilor de atac. In față, extrema dreapta* Bernao *manevra pe tot flancul,* Artime *se deplasa paralel cu poarta la nivelul ultimilor apărători pentru evitarea marcajului. Jocul extraordinar al lui* Mas, *extrema stîngă, e cel mai greu de descris. Poate fi văzut în toată jumătatea de teren a adversarului, prelată-l pe Mas (x), extrema stîngă a națională argentiniene. Atît în Anglia, cît și acum, la recentul campionat al Americii de Sud, s-a dovedit a fi — poate — cel mai bun jucător din lume pe acest post.*

cum și în cadranul stîng al terenului propriu, pînă la linia porții. Pe toată această suprafață îndeplinește alternativ funcția de înaintaș și de apărător. Se deplasează cu o ușurință greu de imaginat iar cu mingea la picior „alunecă" printre adversari ca un acrobat. Șutează foarte puternic și îi place să se găsească mereu în focarul jocului, e perseverent și răbdător. Mi-a sporit admirația existentă de cînd l-am văzut în Anglia pentru prima oară.

In mare, argentinienii se dispun în formulele 4—4—2 în apărare și 2—4—4 în atac. Manevrele elaborate se împletesc cu fantezia și imprevizibilul. Am văzut acționînd convergent pe aceeași parte două mari vedete : Marzolini *și* Mas. *Extrema pendulă înapoi, pregătind incursiunea fundașului* Marzolini *în cîmpul advers.* Sprijinul reciproc realizat în cursul acestor deplasări, cîștigul obținut și în faza de atac și în cea de apărare ne-au sugerat un început de colaborare rațională între extremă și fundaș cu șanse de evoluție în viitor pînă la treapta denumită în mod curent „cuplu". *In contrast cu deosebirile existente în planul de apărare al uruguayenilor și argentinienilor, în atac ambele echipe mizau pe aceleași arme minuite doar diferit, în funcție de personalitatea jucătorilor : demarcări neîntrerupte, circulație prin pase oportune, deviate, cu direcția schimbată uneori amenițător de repede.*

Chile, joc conformist

Portretul echipei chiliene se apropie în faza de apărare mai mult de imaginea echipei Uruguayului. Ca și în cazul celorlalte două echipe, formația chiliană se „contractă" sau se „destinde" ca un burete, în funcție de momentul jocului. Prieto, Marcos și Araya *compun „materia cenușie" a echipei, organizînd bunul mers al angrenajului. Spiritul ofensiv este pecetea echipei lui* Alejandro Scopelli. *Acțiunile de atac se construiesc prin pase scurte și medii, balonul circulă fără gîtuire, pentru accelerarea vitezei lui se folosesc de predilecție devierile, sensul deplasării sale nu e de loc monoton, modificarea direcției a devenit o armă tactică, utilizată conștient, pentru stînjenirea și dezechilibrarea adversarului.*

Are și două metehne constante, deci caracteristice. Mai întîi, în faza de atac, linia de fundași nu „urcă" spre poarta adversă, favorizînd apariția unei zone a „nimănui", scăpată de sub control și favorabilă infiltrărilor adverse. Celălalt aspect criticabil constă în fixitatea aproape geometrică a așezării jucătorilor. Echipa avansează sau se retrage după tiparul lui 1—4—3—3, înțeles și aplicat prea ortodox. Extremele nu-și părăsesc niciodată zona, nu pendulează înapoi, nu fac incursiuni în suprafața altor posturi, fundașii laterali nu se avîntă la atac. Intr-un cuvînt, o manieră cuminte, convențională, lipsită de surprize, ușor de descifrat și contracarat.

Romulus BALABAN

Campionatul AMSUD

După cum era de așteptat, al 28-lea campionat al Americi de Sud a fost decis în disputa dintre vechii rivali Uruguay și Argentina.

Finala a prilejuit o dispută foarte echilibrată, decisă de golul lui Rocha, marcat cu 27 de minute înainte de sfîrșit.

URUGUAY: Mazurkiewicz — Baeza, Varela, Cincuegui, Oujica — Paz, Salva, Oyarbide — Perez, Rocha, Urrusmendi.

ARGENTINA : Roma — Acevado, Calics, Rattin, Marzolini — Albrecht, Gonzalez, Sarnari — Bernao, Artime, Mas.

7 dintre fotbaliștii uruguayeni au jucat contra echipei noastre olimpice,

Un mare interes se manifestă față de Cupa campionilor, care va începe curînd (la sfîrșitul acestei luni), după o formulă îmbunătățită: fiecare țară să participe cu cîte două echipe — campioana și a doua clasată. Federația uruguayană s-a opus la început (și această opoziție explică absența Braziliei la recentul campionat AMSUD organizat de Uruguay), dar apoi a triumfat soluția oferită pentru mărirea interesului pentru Cupă. Cele trei grupe preliminarii au fost alcătuite în modul următor :

Grupa I : Brazilia, Venezuela și Peru.

Grupa II : Uruguay, Chile, Paraguay și Ecuador.

Grupa III : Argentina, Columbia și Bolivia.

Fotbalul brazilian va fi reprezentat de Cruzeiros și Santos, iar cel uruguayan de Nacional Montevideo și Penarol, calificată din oficiu pentru sferturi de finală, ca deținătoare a Cupei. Aceasta din urmă însă, va avea ca prim adversar în sferturi de finală (pentru care se califică primele două clasate în grupe) pe... Nacional, pentru că regulamentul competiției nu permite ca în finală să ajungă două echipe din aceeași țară.

IN JURUL BALONULUI ROTUND

AJAX ȘI DUKLA ÎNVINSE !

Viitoarele adversare în sferturile de finală ale „C.C.E.", AJAX AMSTERDAM (învingătoarea lui Liverpool) și DUKLA PRAGA, au susținut recent două partide amicale în Belgia și au... gustat din cupa înfringerii. Ajax a cedat la scor (4—1) în fața campioanei Belgiei, Anderlecht, iar Dukla a pierdut la limită (1—0) meciul cu Standard Liége.

FOTBALUL BRAZILIAN VA REVENI

Reîntors la Budapesta, din Brazilia, unde a petrecut două săptămîni, reputatul internațional maghiar ALBERT a făcut două interesante declarații :

1. M-am adaptat repede jocului brazilian, căci are multe afinități cu stilul maghiar. Este foarte instinctiv, iar angajamentul fizic foarte relativ. Păcat că experiența mea a durat doar două săptămîni.

2. După părerea mea, fotbalul brazilian își va relua foarte curînd locul său în ierarhia mondială. Nu afirm din curtoazie, ci din convingere.

JOC BUN, SPECTATORI MULȚI

Ultimele jocuri oficiale din Anglia s-au caracterizat prin spectacole de bună factură. Aceasta a făcut ca numărul spectatorilor, la un moment dat în scădere, să crească. Astfel, la cele 32 de meciuri din turul al treilea al Cupei Angliei au asistat 880.766 de spectatori, cifră care constituie un record pentru o asemenea etapă de cupă.

DOAR 65 000 DIN 150 000 !...

Intîlnirea *Ajax Amsterdam —Dukla Praga*, din cadrul sferturilor „Cupei campionilor europeni", programată la 1 martie, stîrnește un interes enorm : *clubul Ajax a primit... 150.000 de cereri de bilete :* Spre regretul clubului olandez însă, acesta nu va putea satisface decît 65.000 de solicitanți, adică atîția cîți poate găzdui stadionul olimpic din Amsterdam.

DISCIPLINĂ PERFECTĂ

Jucătorul portughez Vicente, — ca urmare a unui accident — a orbit și a trebuit să abandoneze fotbalul. *In 448 de meciuri disputate n-a primit nici cel mai mic avertisment !* De altfel, cu prilejul jubileului său, Vicente, a fost decorat de autoritățile de stat.

RECLAME PE TRICOURI

Publicitatea își face loc tot mai mult în fotbal. Cea mai nouă formă este aceea a reclamei pe tricourile jucătorilor. Primul caz s-a înregistrat în fotbalul vest-german. Jucătorii unei echipe regionale S.C. Viktoria 04 au apărut pe teren purtînd pe tricouri imprimat numele unei firme de ape minerale...

Fotbal

REVISTA SAPTAMINALA

Redacția și ad-ția : București, Bd. Mărăști 26, raionul 30 Decembrie, telefon 17.55.18

COLEGIUL DE REDACȚIE

Constantin Chiriță, Ștefan Covaci, Gh. Dumitrescu, Ion Lupaș, Pavel Marcu, Aurel Neagu (redactor șef), Angelo Niculescu, Andrei Rădulescu, Constantin Teașcă, Dumitru Tomescu, Stelian Trandafirescu (redactor-șef adjunct), Radu Urziceanu (secretar general de redacție). Emerich Vogl, Ion Voica, Ion Voinescu.

Prezentarea grafică Liviu Bobocea